

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 c
a treia-ora 5 cr.; și umbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popășilor Nr. 15
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni

Românii și Slavii.

(+) Dintre toate manifestațiunile ce s'au făcut în decursul acestui an împotriva milenialui maghiar, nici una nu s'a ridicat la atâta înălțime, la atâta importanță politică, și nici una n'a atras asupra sa în grad așa de mare atențiunea presei, — ca și manifestațiunea arangiată de comitetul celor trei naționalități din Paris. Într'adevăr meetingul, care a avut loc la 11 Iulie, în sala Wagram, sub presiul ilustruului *Emil Flourens*, fost ministru al afacerilor străine, s'a ridicat prin serioșitatea și gravitatea sa peste toate manifestațiunile, de indignare și dispreț față de mileniu, câte s'au perondat în diferite centre din giurul Ungariei.

Faptul, că un bărbat de valoarea dlui E. Flourens, a primit nu numai ca se presideze această întrunire, ci însuși să pășească activ, ca combatant, alături de membrii „comitetului celor trei naționalități” și să spună un discurs așa de sdrobitor pentru opresorii libertății popoarelor, — a impus și grandomanilor noștri „stăpânitori”. Tocmai de aceea s'a pus în mișcare tot aparatul fabricii de „opinie publică” în Ungaria, s'a pornit întreg „Kagalul” presei jidovite din capitala millenară-jidovească... — nu ca să răstoarne argumentele sdrobitoare ale oratorilor, cari s'au rostit în sala *Wagram*, ci ca se mințescă, spunând, că lumea nu a dat nici o atențiune, și că presa „serioasă” (!) nici n'a încrestat această întrunire...

Faptele însă, și urmările au dat de gol și această minciună desperată a gazetarilor plătiți din fondul de rezervă al „*poliției politice*” din Budapesta.

Nu mai puțin ca 25 de ziare și reviste din Paris*) au înregistrat din acest privilegiu articoli, mai lungi ori mai scurți, dar toți favorabili cauzei popoarelor oprimate de guvernul liberal al Ungariei; și între aceste ziare e destul să reamintim, pe *Figaro*, *Journal des Débats*, *Le Temps*, *Le Nord* etc., pentru că se vede că tocmai presa „serioasă” a remarcat meetingul naționalităților, și că *P. Lloyd* la timpul seu a fost tot așa de departe de adevăr, ca și în zilele noastre.

Unde residă secretul acestui succes, pe care cauza popoarelor oprimate din Ungaria l'a avut în îndepărtatul Paris?

Abstrăgând dela generoasele concepțiuni despre libertate, care trăesc în sufletul poporului francez, abstrăgând apoi dela zelul membrilor cari fac comitetul celor trei naționalități, trebuie să recunoaștem — și asta o facem cu placere — că marea parte a succesului este a se mulțumi tocmai impregiurării, că în cazul acesta popoarele oprimate din Ungaria, România, Sârbii și Slovaci s'au prezentat *aliați*, mână în mână, braț la braț. Faptul, care a fost aprobat cu entusiasm de către trei popoare, cu entusiasm manifestat prin peste o sută de telegrame sosite dela Români, Sârbi, Cehi, Slovaci și amicii lor, din diferitele centre ale Austro-Ungariei, Sârbiei, României — adică alianța elementului român cu cel slav din Ungaria, a prezentat această cauză într-o formă și mai simpatică la Paris.

Noi ne-am bucurat sincer de acest fapt, prin care am văzut realizându-se în măsuri mari, o idee comună întregului popor român, o idee firească, care se impune de sine, prin situația în care ne găsim, atât noi, cât și Sârbii și Slovaci, și Rutenii; o idee în sfârșit, care a fost acceptată în mod solemn în conferințele

noastre naționale și realizată în forme concrete prin alianța proclamată și încheiată în congresul ținut la 1895 în Budapesta.

S'a simțit, ce e drept, un fel de neîndestulare, de nedumerire, față de acest paș, chiar și în anumite cercuri românești. S'a simțit numai, pentru că lucrul așa de firesc, așa de popular dela prima privire, încât și cei mai scrupuloși trebuie să-l admită, și întrucât nu l'ar admite, nu au curajul să pășească direct împotriva.

Zic adică „cei scrupuloși”, că alianța aceasta și în special meetingul din Paris ar fi avut colorit de panslavism, rusofilism, și alte -isme de acestea. Aceasta o zic oamenii obișnuiți cu *vignete*, cari nu cercetează lucrurile după firea și esența lor, ci după *vigneta*, ce li-o imprimă — nu autorii lor, ci dușmanii acestora. O zic Ungurii, o zice presa lor, că această alianță e — panslavism și rusofilism. Dar' o zic pentru a ne compromite pe noi, și nu pentru-că într'adevăr așa ar fi. Și o zic cu același drept, sau nedrept, cu care ei califică de *daco-romanism* și *irredentism* toate mișcărilor, toate luptele și aspirațiunile noastre cele mai legitime pentru libertate, pentru asigurarea existenței noastre amenințate de ei, pentru asigurarea dezvoltării noastre firești, împedecată de ei.

Noi însă nu judecăm după *vignete*, și nu judecăm cu mintea — Ungurilor. Noi privim lucrurile așa cum sunt în realitate. Ear' realitatea, — pe cât de tristă, pe atât de reală — e, că în Ungaria popoarele, cari constituie majoritatea țerii, fie ele de element slav, roman ori german chiar, sunt ignorate, sunt oprimate și amenințate cu nimicire. Realitatea e, că elementul singur stăpânitor este o minoritate disparentă față cu totalitatea cetățenilor. Realitatea e, că guvernele, cari se succed la guvernarea țerii, și cari spre rușinea veacului se numesc „liberale”, fac o politică șovinistă, dușmănoasă tuturor naționalităților nemaghiare, cari nu se bucură de nici o libertate, ear' din egalitate au numai atâta parte, că-s *egal* oprimate, *egal* prigonite, *egal* brutalisate, *egal* neîndreptățite, *egal* amenințate cu maghiarizarea, *egal* amenințate de peire, fără deosebirea dacă aparțin elementului slav, ori celui roman.

În fața acestei realități alianța elementelor desmoștenite și combătute de șovinismul maghiar este nu numai un lucru firesc, ci și un lucru politicește cu minte și de aprobat din partea ori-cărui om care gândește clar, dacă cumva nu este apriori amic al hegemoniei maghiare, ori dușman al libertății adevărate, care pe o formă trebuie să fie împărțită tuturor popoarelor.

Și ajunși odată la atâta se nu ne lăsam a fi conturbați de considerațiunile celor cu înaltă „diplomație” și fel de fel de chițibușuri refușate, pe cari vor să le acopere cu provocarea la politica — *externă*.

Noi nu facem politică externă. Pe noi nu ne împoartă politica externă. Noi avem destul acasă la noi. Vieața ne e scumpă, și legea, și limba, și neamul; aceasta ni-s mai scumpe decât toate celelalte țeri și împărății din lume: și acestea ni-le vedem desprețuite, batjocorite, pângărite și amenințate. Acestea vom să le apărăm. În apărarea lor ne aliam cu cei mai aproape de noi și în distanță și prin soartea lor, comună cu a noastră: cu Sârbii, Slovaci, și cu toate popoarele oprimate. Noi nu știm ca aceste popoare să fie panslaviști, pangermaniști; ba nu credem să fie, precum noi înșine nu suntem daco-romaniști ori irredentiști. Credem însă, știm și simțim, că guvernele maghiare sunt cuprinse de șovinism și panmaghiarism; vedem și simțim, că totul se face spre desnaționalizarea noastră.

Noi nu știm ce planuri are Rusia, precum nu știm ce vrea tripla alianță; nu știm dacă *una* ne amenință, ori *cealaltă* ne apără; nu avem nici o probă despre aceasta. Una însă o știm, o vedem, și o simțim zilnic, că *hegemonia*

maghiară ne apasă, ne slăbește, ne amenință — fără a fi autorisată Rusia, și fără de a fi împedecată de tripla alianță.

Nu știm, dacă Rusia are de gând se ocupe Constantinopolul, și în sfârșit nu ne împoartă.

Știm însă, că guvernul maghiar are de gând să ne ocupe pe noi, pentru a ne maghiarisa, și asta ne împoartă.

Nu știm, că Rusia voinde să ocupe Constantinopolul va călca România, ori Transilvania, ori Austro-Ungaria până la Viena — și cu asta nici nu ne batem capul.

Știm însă, vedem zilnic și o simțim cu durere și indignare, că guvernele maghiare ne *incalcă* toate comorile cele mai scumpe, ne calcă în picioare dreptul limbii, legea, biserica, școala, și toate drepturile noastre — și asta ne amărăște și ne revoltă în întreaga ființa noastră de oameni, de Români și cetățeni.

Noi purtăm o luptă grea, ce durează de secol; luptăm pentru cele mai elementare drepturi, cari astăzi în toată lumea sunt recunoscute, numai în Ungaria nu. În lupta noastră grea în loc de succese, am ajuns de astăzi ni-se de-neagă, într'un mod infam și cinic, chiar existența națională. Ministrii ungurești au ajuns până la atâta cutezanță revoltătoare, încât vor se steargă de pe fața pământului popoare întregi.

Nu ne pasă de aceste efortări ridicule. Scopul nu și-l vor atinge. Ne doare însă, că ni-se pun atâtea pedeci, ni-se iau atâtea jertfe crude și ne lovesc neconștient așa de cutezător.

În lupta noastră, legitimă și sfântă, nime nu ne ajută. Dar' ne vom ajuta noi, și ne va ajuta Dumnezeu.

Vom căuta ajutorul acelora, cari sunt de o *soarte* cu noi, cari sufer ca și noi. Suferințele sunt legături mai puternice decât toate celelalte.

De aceea ne-am bucurat întotdeauna de acțiunile, pe cari tinerimea noastră în străinătate și acasă, le-a făcut în alianță cu popoarele slave. De aceea ne bucurăm de vestea, că porniri noi sunt în curs spre noi acțiuni. Ele vor avea întotdeauna spriginul și aprobarea noastră.

Fie, ca acțiunea tinerimii noastre din Paris, Viena, Budapesta și din toate părțile, precum în trecut așa și în viitor să contribuie la întărirea alianței popoarelor oprimate, spre a înfrânge odată hegemonia barbară a opresorilor.

Sibiu, 2 Decembrie n.

Din parlament. Nici nu s'a constituit bine dieta ungără, și guvernul a și început cu prezentarea diferitelor proiecte de legi.

În ședința de Marti a parlamentului a prezentat ministrul de finanțe bugetul pro 1897 și cere totodată indemnitate pentru patru luni, ear' ministrul de hovezi a prezentat proiectul de lege despre numărul *recruților* pe anul 1897.

Guvernul are apoi și calamități cu imensa sa majoritate. Așa de pildă: Berzeviczy și Láng, cari au fost candidați de partidul liberal în comisiunea financiară au refuzat să intre în această comisiune sub cuvânt, că fiind ambii vicepreșidenți ai camerei, nu dispun de timpul necesar a lua parte și la desbaterile comisiunii financiare. *Széll Kálmán* asemenea nu a primit să fie ales în această comisiune, ci a optat pentru comisiunea administrativă.

Oare de ce se ferece oamenii lui Bánffy de comisiunea financiară??

Destăinuirile lui Bismarck. Am luat și noi notiță despre noua destăinuire a lui Bismarck, că adică nu numai Germania, ci și Italia a fost legat cu Rusia un contract secret de alianță. Un redactor al lui *N. Fr. Pressa* cerând informațiuni dela un loc foarte competent — cum afirmă — a primit următoarele lămuriri în chestiunea aceasta:

— „Nu încapă nici o îndoială; acest contract de reciprocă asigurare există și are

acea însemnătate, că Italia a făcut anumite promisiuni Rusiei, cu privire la realizarea politicei rusești în Orient, ear' în schimb Rusia a dat Italiei asigurarea, că în cazul unei complicațiuni europene, o va apăra în contra pericolului serios venit dinspre Franța, care cuprinde în sine pierderea, de a pune Franța în aceea pozițiune, ca în o formă oarecare se pună mâna de nou pe protectoratul ce-l avea asupra Italiei, ear' regalul italian să-l reducă earăși la putere de a doua mână. În asemenea cas, Rusia s'a deobligat a interveni la Paris în favorul Italiei. După contractul ruso-italian, „*casus foed-ris*” numai în acel cas s'ar pune în aplicare în mod practic, dacă Italia ar fi bătută din partea Franciei, într'un astfel de război, în care și-a făcut datorința ca putere aparținătoare la tripla alianță!”

Am înțeles. Dacă tripla alianță are să fie bătută, Rusia va ajuta Germaniei și va ajuta Italiei. Cui nu va ajuta dară?? Răspundă baronul Bánffy și contele Goluchovski!

Mandate dubioase. Nu mai puțin decât 27 mandate de deputați sunt atacate prin petițiuni bine motivate, și înaintate la vreme prezidiului dietei ungare. Dintre credenționalele dificultate, unsprezece aparțin partidului guvernamental, ear' șesprezece opozițiunii de diferite nuanțe. Se dă ca sigură informațiune, că baronul Bánffy ar fi hotărât a nimici toate mandatele opoziționale atacate, și ca trebuia să nu fie prea bătoare la ochi, se va învoi și la nimicirea unor alegeri guvernamentale, firește, lăsând pe aceia dintre deputați guvernamentali se cadă jertfă „simțului seu de dreptate”, în cari are mai puțină încredere! „Ce păcat, că nu e atacată alegerea prietenului meu Max Falk!” își va zice Bánffy, așa, pentru sine.

Din Budapesta.

— Dela corespondentul nostru. —

— Duminecă, 29 Nov. n.

Bánffy și clica lui Tisza. — Situațiune externă. — Episcopii cei noi. — Vaszary Kolozs. — Alma Dunca Schiau și foile maghiare. — „Petrul Maior”. — Eleve artistice române. — „Sabab Israel”.

Alegerile „maghiare” de deputat s'au finit cu înfrângerea clicei tiszaiste. Opiniunile Jidanilor dela foile ungurești de aici de a tăgădui existența susnumitei clice s'au zădărnicit, și nu există om politic, care să nu vadă, că clica lui Tisza, la care aderează cei mai mulți dintre factori de băgat în seamă, e amărâtă și pregătete în taină ceva surprinzător pentru Bánffy și hada sa.

Tisza, *Wekerle*, *Falk* și alții au fost hotărâți deja în privința cuotei, încât privește ridicarea aceleia. N'au fost ei aplecați se voteze nici un crucer mai mult, decât s'a plătit până acum. Un anumit György A., care e un aderent zelos al lui Tisza, a declarat în Hajdu-Böszörmény, că nu va vota ridicarea cuotei, pentru-că oceața ar face peste puțină ori-și-ce avânt pe terenul economic. A căzut însă și el dimpreună cu toți aceia din partidul liberal, cari au fost în contra ridicării cuotei. *Falk* pe lângă toate căciulirile sale a fost preterat la împărțirea distincțiunilor și *Wekerle* prevăzând cele-ce au să fie, a renunțat să mai și pășească de candidat.

Hegedüs și *Gajdri* în „*Nemzet*”, *Falk* în „*Pester Lloyd*” numai pentru aceea au atacat pe Austriaci, ca să creeze lui Bánffy o pozițiune grea atât în Viena, cât și în partid, unde dealmintrelea o netcredere generală domnește față cu persoana lui Bánffy.

După toate acestea e imposibil a crede, că Bánffy ar fi în stare să mai mulcomească spiritele și să liniștească pe cei nedumeriți, cu atât mai virtos, că e o taină deschisă, că el a făcut Austriacilor promisiuni în privința cuotei, angajându-se pentru cele 35%. De aceasta însă partidul liberal nici nu vrea să știe cu deosebire tiszaistii.

O altă impregiurare, nenorocită pentru Bánffy, e aceea, că în mesajul de tron situațiunea externă n'a fost nici atinsă. Mâne va interpela Polónyi în această chestiune, ear' Falk în „*Pester Lloyd*” a criticat deja aspru

întreg mesajul de tron, aducând ca gravamen omiterea relațiunilor externe ale țerii. Nu se poate presupune, că Bánffy pe lângă toată „cuminția sa” ar fi omis din adins acest obiect. Din contră se asigură din isvor vrednic de credință, că Goluchovski a intervenit, ca chestiunea externă să nu se amintească în mesajul.

De ce a intervenit Goluchovski? În cercurile bine informate se răspunde la întrebarea aceasta cu următoarele:

Situațiunea față de Germania, în urma desvelirilor lui Bismarck este serioasă, ear' dinspre Răsărit se vedă niște nori grei, ceea-ce apare și din mesajul de tron român, în care despre Bulgaria și Turcia nu se zice nici un cuvânt. Prin urmare această tăcere înseamnă un *memento* pentru Germania și pentru Sultanol.

De altfel Goluchovski e de părere, că relațiunile externe fiind comune, tratarea lor trece peste cadrul competenței dietei din Budapesta. Bánffy însă n'a fost în stare să capaciteze pe Goluchovski, că așa ceva stă în contradicție față cu praxa de până aci.

Precum se vede dară, pozițiunea lui Bánffy e peste măsură grea. Și cei mai optimiști sunt de părere, că Bánffy dacă va rămâne până la desbaterea cuotei, imediat după aceasta își va da demisiunea.

Denumirea episcopului din Lugoj a făcut aici o mare surprindere. Nime n'a așteptat, ca chiar din România să vină episcop în Bănat. Însă în persoana I. Sale Dr. *Demetriu Radu*, diecesa Lugojului va avea garanța sigură a unei dezvoltări noi și a unui progres hotărât. Romano-catolicii însă de loc nu nu sunt îndestuliți cu *Ivankovics*, care n'a făcut alta în toată viața sa, decât s'a încălțat la focul grației liberalismului, până-ce alții, a cărora viața n'a fost alta, decât o activitate neîncetată pentru cauza bisericii, sunt preterați. În ministerul de culte în locul lui va merge *Franciscs Norbert*, din ordul benedictinilor, ceea-ce sfirnește o indignațiune vie în cercurile preoților mireni. Nisuița primatului Vaszary este să pună pretutindeni numai călugări, lăsând la o parte pe mireni, ca să-și câștige merite cât de mari. De aceea o adâncă ură și amărăciune domnește în clerul catolic în contra lui Vaszary pe toată linia.

Tristă și dureroasă impresiune a făcut în cercurile românești de aici moartea neașteptată a d-nei *Alma Dunca-Schiau*. Societatea „P. Maior” a exprimat condolențele sale părinților loviți de neagra soartă atât de crud. Ziarele jidano-maghiare după obiceiul lor au descris întemplantarea dureroasă într'un ton, ce dovedește invidia lor vedită față de tot ce e românesc, publicând lucruri mincinoase și sensaționale născocite de Jidanașii lor, în loc ca să fie cruțători față de durerea sfâșietoare a părinților întristați.

În societatea „Petrul Maior” la început a domnit o fatală desbinare și spirit de partid. Președintele R. Cupariu a fost atacat în un ton și mod neobișnuit la noi până astăzi, numai pentru aceea, că scrie în foile catolice. R. Cupariu s'a declarat însă de repește-ori, că nu s'a angajat pe lângă nici o direcțiune politică, și societatea întreagă l'a votat încredere afară de 3 domni.

Au urmat intrigi, vătămări adânci și scene urite, cari dovedesc un spirit rău de tot... Dar' e mai bine a arunca vîlul uitării peste toate.

Astăzi societatea s'a reconstituit și e speranță, că activitatea ei nu va fi împedecată.

Acum ceva mai îmbucurător. În 26 I. c. s'a ținut în *Academia de muzică* de aici un concert, în care au debutat și două eleve române.

Artistele sînt d-șoara *Laura Borbola* din Sătmăr și d-șoara *Valeria Pop* din Sighețul Marmăției.

D-șoara *Laura Borbola* a debutat cu o piesă de piano a lui Beethoven, pe care a predat-o cu o rară dibăcie și cu o perfectă dexteritate încât a pus în uimire pe toți ascultătorii.

Aplause vii au răspălit pe artista de mare speranță.

D-șoara *Valeria Pop* a cântat o piesă italiană: „*La Follia*” de *Marchesi*, cu

*) Eată lista lor după broșura „La question des trois nationalités en Hongrie” editată de comitet. În această broșură sunt reproduși articoli din următoarele ziare: Le Figaro, XIX. Siècle, Voltaire, Le Paris, La Patrie, La Libre Parole, Le Soleil, Le Nord, Journal des Débats, Le Temps, L'Intransigeant, Le Journal, Le Gaulois, Le Rappel, La Justice, Gil-Bias, Le National, L'Écho de Paris, Le Monde, L'Éclair, Le Courier du Jura, Revue hebdomadaire, La Correspondance internationale, La Verité etc.

atâtă simț, eleganță și gust, cu atâtă punctualitate și nuanțare, încât a entuziasmat pe ascultători.

La academia de muzică din Pesta nu sînt decît aceste două eleve române, și putem zice, că întrecînd pe celele lor de alte neamuri, ne fac onoare nu numai cu diligența dar și cu talentele lor.

**

Toată Pesta rîde din inimă de o nouă întreprindere religioasă.

Un rabiner fără aplicație și cățiva „luminati” din neamul lui Israel au făcut o nouă sectă jidovească, care se numește „Szabad Israel”. Mai toți acești reformatori au fost la început măcelari israeliți, cărora nu le plăcea se plătească darea cea mare ce le-a impus-o comunitatea israelită pentru dreptul de a vinde carne „coșeră”.

Aderenții noii secte se înmulțesc enorm.

Ei se deosebesc de ceilalți Jidovi numai într-aceea, că mănâncă carnea de porc, se roagă și cântă ungurește, ca și calvinii, predică ungurește, și binecuvîntă și căsătoriile mixte.

Fiindcă legea jidovească impune aderenților sei tributuri mari, ear’ la „Szabad Israel” nu se cere decît puțină contribuție confesiunea cea nouă se sporește așa de mult încât rabinerii și ortodocșii jidani sînt furioși de mînie contra „ereticiiilor noi”. Cu această confesiune Jidanii au ajuns a avea a cincia sectă în sinul lor.

Există adică: „ortodocși”, „șefardi”, „neologi”, „status quo” și „Szabad Israel”.

Toți aceștia sînt îmbrățișați cu iubire și hrăniți omenește în această țeară, numai noi trebuie încă să ne luptăm pentru drepturile noastre!...

Și ce ar fi țeara fără de noi?...

Raportorul,

Cronică politică.

Felix Faure la Petersburg.

Agenția telegrafică rusească, precum și ziarul oficial, *Petersburgskia Viedomosti*, vestesc, că presidentul Republicii franceze, Felix Faure, va sosi în luna Aprilie a anului viitor la Petersburg, pentru a reînnoirea, în numele Franței, vizita ce Țarul a făcut-o în Octombrie „poporului francez”.

Foata de căpetenie rusească, *Novoie Vremia*, consacră de pe acum vizitei dlui Faure, un articol, în care se găsesc unele interesante informații despre antecedentele vizitei. El zice, că toate amănuntele programului vizitei sînt stabilite deja de cîtiva vreme. Încă la anul 1893, după sărbătorile dela Toulon și Paris, fostul president al Republicii, Carnot era să meargă la Petersburg; cauza pentru care nu s’a dus este, de oare-ce nu s’a putut găsi modul și chipul,

pentru a pune călătoria aceasta în congruență cu constituția franceză. După vizita părechii împărătești ruse înse la Paris, vizita aceasta a presidentului la Petersburg a devenit inevitabilă. Pentru a o face posibilă, s’a hotărît, că ambele camere franceze, care în calitatea lor de adunări naționale, exercită suprema putere executivă, să împuternicească pe presidentul Republicii, ca reprezentant al națiunii franceze, a reînnoirea Țarului vizita și totodată să designeze un president-loctiitor pe timpul absenței dlui Faure.

Astfel, — zice *Novoie Vremia*, — dl Faure va veni la Petersburg ca capul statului, ear’ primirea ce se va face în onoarea lui, se va asemăna cu aceea, care o face Rusia ori-cărui monarh. Cât pentru primirea înse, ce o va pregăti reprezentantul unei națiuni-prietene inteligență și poporului Rusiei, ea va fi echoul fidel al acelor simțăminte, pe care le-au resimțit toți Rușii pe timpul memorabilelor zile ale vizitei Țarului în Franța.

O depeșă din Petersburg mai spune, că ziaristii ruși de acolo au adresat însărcinătorului de afaceri franceze întrebarea, dacă e adevărată știrea. El a confirmat faptul ca atare, dar’ termenul vizitei nu e încă hotărît. Pentru a nu trece prin Germania, presidentul voeste să călătorească pe mare, ceea-ce nu se poate face până în Aprilie.

Poate, nu zicem însă sigur, până atunci dispoziția spiritelor se va schimba într-atăta, că presidentul Faure nu va fi silit să ocolească Germania.

Din Bulgaria.

Duminea și Lunea trecută s’au ținut în Bulgaria alegeri pentru *Sobranie*. Guvernul a reușit în cele mai multe locuri, față cu coaliția tuturor fracțiunilor opoziționiste. În vr’o 5—6 locuri alegerile au decurs „pe ungurește”, adică cu băteii, cu deosebirea însă, că în Bulgaria nu alegătorii s’au corțesii au fost răniți și omorîți, ci poliștii.

Țankov, șeful rusofililor, până acum nu s’a anunțat, că ar fi fost ales.

În prezenta alegerilor, guvernul a făcut un paș de tactică, a sfătuit pe prinț să primească demisia ministrului de război, Petrov, care, după-cum se vede nu este de loc popular în Sofia, cu toate-că e unul din cei mai buni și harnici soldați. Toți corespondenții își dau silința a prezenta cauza demisiei drept afaceri personale, ear’ mai ales aversiunea, aproape disprețul ce i-le arăta lui Petrov, la ori-ce ocazie, principesa Luisa. Se poate, că fostul ministru de război, cum era deja mîndru, și-o fi permis vr’odată o necuviință delicată față cu principesa, pentru care ea nu-l putea suferi. Destul, că Petrov nu numai că și-a pierdut postul de ministru, dar’ a fost pus și în rezervă, cu rangul de general.

În cercurile politice din Viena, această „punere în rezervă”, er wurde, zic foile,

Kalligstelli, — ca un fel de contra-demonstrație față cu distincțiunea de care a fost făcut părtaş Petrov de către Monarhul nostru, trimițându-i numai acum o lună, portretul seu într-un pervaz luxos.

Nou proces de „agitatie”.

— Raport special —

— 2 Decembrie n.

Azi s’a pertractat înaintea tribunalului din loc un nou proces de „agitatie”, intentat împotriva Țeranilor Ioan Poda și Constantin Mahală din Săcădate.

Ședința se deschide la orele 9¼ a. m. sub prezidenția dlui jude de tribunal *Bădila*. Acusa o reprezintă dl procuror *Csisinszky*, apărarea dl avocat I. A. de *Prada*.

Se ia naționalul acuzărilor: Ioan Poda e din Săcădate, de 33 ani, gr.-or., înșurat, cu trei copii, econom, are puțină avere, știe scrie și ceti, a fost pedepsit odată cu 8 zile temniță, a fost soldat.

Constantin Mahală e tot din Săcădate, de 36 ani, gr.-or., înșurat, cu trei copii, are puțină avere, știe scrie și ceti n’a a mai fost pedepsit, n’a fost soldat.

Se cetește actul de acuză, basat pe arătarea gendarmului *Szász Antal*, care nu s’a prezentat la pertractare și p’a lui *Vaszy György*, Român renegat, de prezent jurist în Posta și *detectiv al poliției de acolo*.

Arătarea susține, că numiții Țerani, aflându-se în 1894 într-o cărcimă din *Avrig*, au cântat „Deșteaptă-te Române”, „Doina lui Lucaci” și alte cântări naționale, și că Poda ar fi ținut și o cuvîntare, strigînd „Să trăiască Românii!” „Jos Ungurii!” „Jos legile ungurești!”

Urmează interrogatorul acuzărilor.

I. Poda: recunoaște că a cântat, ca omul care se veselește, după-ce a beut mai mult, dar’ n’a voit să aște împotriva Ungurilor. Cuvîntare n’a ținut, ci a strigat numai „Să trăiască națiunea noastră!” „Jos cu Ungurii!” și „Jos cu legile ungurești!” n’a zis. „Doina lui Lucaci” a cântat-o. Ungurii din cărcimă l-au auzit-o, ba chiar au plătit ca se o audă. De rost el nu știe cîntarea, dar’ a cântat-o după ceilalți.

Preș. (la cererea adv.): Ce știi despre Lucaci?

Acus.: Am auzit, că e un om învîțat și că ar fi într-un comitet național românesc.

Acusatul Mahală: n’a cântat, căci a fost prea chircilit. Poda încă era foarte chircilit. Nu l’a auzit cuvîntînd, nici strigînd: „Jos cu Ungurii”, „Jos cu legile ungurești”:

Se ceteșc fasiunile absențelor martori *Szász Antal* și *Vaszy György*. Amîndoi fac depoziii potrivnice acuzărilor. Vaszy, care fusese adus cu căruța de cei doi Țerani, susține a fi observat în cărcimă, că Țeranii atîț împotriva Ungurilor, dar’ n’a auzit

vorbe atîțtoare. Mai spune apoi, că a protestat energic, cînd gendarmul, care l’a exortat și pe el la casarmă, l’a tras la îndoială „patriotismul”. (Bravo „hazafu-le!!” — Rap.)

Martorul *Fülöp Ferenz*, cărcimarul, susține, că Poda a cântat „Deșteaptă-te Române”, alte cântări n’a auzit; nu-și amintește, că acesta ar fi strigat „Jos cu Ungurii” etc. cum a marturisit mai înainte. Mahală n’a făcut însă nimic.

Martorul *Szász Jozsef*: a auzit numai numele Lucaci, altceva nimic, neînțelegînd bine românește; n’a auzit „Jos Ungurii” etc.

Martorul *Vaspales*: a observat puțin din toată afacerea, dar’ a văzut, că Țeranii au fost căușiiți.

Președintele cetește apoi „Doina lui Lucaci” interpretînd-o ungurește.

După acestea martorii depun jurămintul.

Procurorul susține în rechisitorul seu, că în întreaga afacere se observă, agitatie la ură împotriva națiunii maghiare.

Acusatul Poda s’a dovedit a fi vinovat de aceasta, mai ales cîntînd doina atîțtoare a lui Lucaci, cere deci pedepsirea lui, relevînd unele împrejurări ușurătoare. Privitor la acuzatul Mahală, cere achitarea, de oare-ce s’a dovedit de nevinovat.

Apărătorul arată nevinovăția acuzărilor. Substratul acuzei lipsește total. Fasiunile martorilor nu dovedesc, că Poda ar fi strigat „Jos Ungurii”, „Jos cu legile ungurești”. Însași fasiunea acuzătoare a gendarmului e plină de contradicții: fasiunea ultimă a cărcimarului *Fülöp* încă e contradicție cu cea de mai înainte. Îndeosebi fasiunea lui Vaszy restorăna depozitiile acuzătoare ale gendarmului, căci dacă Vaszy aflându-se în cărmîm n’a auzit vorbe atîțtoare, cum a putut auzi asemenea vorbe gendarmul de afară?

Dar’ chiar de ar fi dovedite acuzese, totuși nu se poate vorbi de agitatie prevăzută de § 172 al codului penal, de oare-ce acesta prevede *directa provocare la ură și tendința de agitatie*, cari nu se pot presupune la niște oameni căușiiți.

În „Doina lui Lucaci”, pe care acum a auzit-o înțaiia-ora, d-sa nu află nici o agitatie.

Terminînd, apărătorul susține, că nu-i în interesul statului a se da importanță politică unor fapte de cărcimă. În vremea absolutismului încă erau oprite unele cântări, dar’ cei ce le cântau, erau simpli pedepșiți de poliție, nu judecați de tribunal.

Procurorul contestă, că § 172 ar prevedea provocare directă la ură și susține, că „în liberala (! — Rap.) Ungarie nu se poate tracta ca în vremea despotismului”.

Apărătorul susține din nou, că numai lucruri mai serioase ar trebui să se pertracteze la tribunal.

După aceste tribunalul se retrage, să delibereze asupra sentenței.

Revenind după vr’un pătrar de oră, președintele anunță, că Poda, aflat de vinovat, e osîndit la 2 luni de arest, 5 fl. amendă și plătierea cheltuielilor, ear’ Mahală, nefiind vinovat, e achitat.

Procurorul se îndestulește cu sentența. Osînditul va recura. se.

Aforisme politice.

— Una la zi. —

A amenința fără a și lovi, în politică însemnează slăbiciune. Lamartine.

Chestiuni bisericesti.

— *Adaus la chestiunea: „Cum se administrează diecesa Gherlei și a Orăzii-mari?”* —

Din diecesa Orăzii-mari, August n. (Urmare).

Arătați-mi, domnilor preoți ai dieceșei oradene gr.-cat., că de un timp de 20—30 ani, cari credincioși laici au depus fonduri, și de va fi unul, față cu acela arăt 100 de gr.-orient. Român unit în diecesa Orăzii e învîțat a trăi gratis.

El zice: deee episcopul, că are; dar’ nu e așa, că nici episcopul nu e Darius-împăratul. De altfel cauza nedărniciiei e și administrarea amintită a fondurilor diecesane, pentru-că nimeni nu poate să-și pună sudoarea acolo, unde nu se mai dă seamă în veci. Acuma cetesc în raportul gimnasiului de Beiuș, că și episcopul a depus manipularea unui fond în alte mîni, nu în ale domnilor canonici.

Până-ce poporul parohiei noastre va fi coplesit de alte neamuri, și avuția lui va ajunge în mîni străine, până-ce fideli nostri nu se vor deda la oferte bisericesti și filantropice naționale, până atunci nici un preot nu se poate lăuda că a muncit la mîntuirea sufletelor, nici-unul nu și-a împlinit datorița în exhortări, predicări și învățături în biserică, în școală, în exemple bune.

Ba acel paroh, în a cărui comună Jidanul sau străinul a pus mîna pe moșie avitică română, merită desaprobară consistorului și a națiunii.

Al cui e pămîntul, acela e domnul.

Că parohiile din diecesa gr.-cat. a Orăzii au sărăcit se vede de acolo, că Excelența Sa în tot anul la 1 Iulie, la concursul cel mare, cîstește pe 60 de preoți, parohi, cu câte o sută de florini. Dar’ oare unii, ba mare parte dintre noi muncim-am oare din destul la mîntuirea sufletului cu această ocaziune, cînd primim suta de florini?

În diecesa Orăzii sînt 6 canonici, fiecare e archidiacon, adică mai mare peste 3—4 protopopiate. Oare acești archidiaconi vizitat-au măcar în 3 ani odată parohiile din archidiaconatul lor, ca să vadă ce reu bîntuie bisericile noastre, în ce privește averea bi-

FOIȚA „TRIBUNEI”.

IDEI.

Cartea Le Grand (1826).

De

Heinrich Heine.

Tradusă de M. Aegea.

(Urmare).

VII.

În ziua următoare lumea earăși era în ogașă ei, și earăși aveam școală ca și mai înainte, și earăși am învățat de rost — regii romani, anii, nomina în im, verba irregularia, grecește, hebraicește, geografia, limba germană, comput în cap — Dumnezeule, capul și acum imi ametește — toate trebuiau să le învățăm de rost. Și din multe am tras mai apoi foloase.

Căci dacă n’aș fi știut regii romani de rost, mi ar fi fost indiferent, că oare Niebuhr*) a dovedit sau nu, că în realitate n’au existat. Și dacă n’aș fi știut anii, cum aș fi putut umbra mai târziu prin Berlinul cel mare, unde o casă seamănă cu ceaaltă din a picur de apă sau un grenadir celuialalt, și unde nu-ți poți găsi cunoștința tîi, dacă nu le știi de rost numărul căsii; la fiecare cunoscut mi-am cugetat și un eveniment istoric, a cărui an consună cu numărul căsii lui, încât dacă mă cugetai la aceia, imi puteam aduce ușor aminte de acești cunoscuți, și astfel apoi totdeauna imi venia un eveniment istoric în minte, de câte-ori vedeam un cunoscut. Așa spre exemplu, dacă înfălneam pe croitorul meu, imi venia în minte lupta dela Marathon, cînd

il vedeam pe banchierul Christian Gumpel, cugetam îndată la dărîmarea Ierusalimului, dacă zăriam un prieten portugiesian înglodat în datorii, mă cugetam la fuga lui Mohamet, dacă vedeam pe judecătorul universitar, un bărbat, a cărui imparțialitate era bine cunoscută, imi venia în minte moartea lui Haman,*) ear’ la vederea lui Vadczeck, cugetam la Cleopatra — Ah, Dumnezeul meu, sîrmana acum e moartă, izvorul lacrimilor a secat, și poți zice cu Hamlet: considerați toate împreună, a fost o femeie bîtrînă, o sî mai avem de aceste! Cum am zis, anii sînt foarte de lipsă, eu cunosc oameni, cari n’au avut în cap decît cățiva ani și știau să afle cu ei căsile și azi sînt deja profesori ordinar. În școală însă am avut bătaie mare de cap cu anii cei mulți! cu computul propriu mergea și mai rău. Mai bine înțelegeam subtracțiunea, și aci există o regulă foarte practică: „Patru din trei nu merge, trebuie să împrumut deci unu” — dar’ dau ori-cui sfatul, a împrumuta în astfel de casuri totdeauna câteva libre mai mult, căci nu poți ști.

Cât privește latina, n’ai nici o idee, madame, că de grea e aceasta. Romanilor de sigur nu le-ar fi rămas timp liber de ajuns, ca să cucerească lumea, dacă ar fi trebuit să învețe mai înainte limba latină.

Dar’ acești oameni fericiti știau deja în leagăn, cari nomina au acusativil în im. Eu tase am trebuit să le învîț de rost în sudoarea feței mele; dar’ totuși e bine, că le știu. Căci dacă spre ex. în 20 Iulie 1825, cînd am disputat în public latinește în aula din Göttingen — madame, se plătia se ascuți — dacă atunci aș fi zis sinapem în loc de sinapim, poate ar fi observat-o balicii prezenți și aceasta ar fi fost pentru mine o rușine neștearsă. Vis, buris, sitis, tussis, cucumis, amussis, cannabis, sinapis — aceste cuvinte, cari au produs atîta senzație în lume, o potesc aceasta, alăturându-se anume la o anu-

mită clasă și rămînînd totuși excepțiuni; de aceea le stimez mult și că le am la mîna, cînd aș ave vre-odată lipsă de ele, în multe oare triste imi dă liniște și mîngăiere. Dar’, madame, verba irregularia — se deosebesc de verba regularibus prin aceea, că capeti și mai multă bătaie la ele — sînt îngrozitor de grele. În ambitul sinistrului mînistirului Franciscanilor nu departe de școală, atrîna atunci un Christos mare, bătut pe cruce, din lemn negru, o icoană tristă, care și acum mă cercetează încă câte-odată în vis și mă privește lung cu ochii stînși și sîngerosi — înaintea acestei icoane stăteam des și mă rugam: O Dumnezeul meu, care atâtea ai suferit, dacă ți-e cumva posibil, fă, ca blăstămatele de verba irregularia să-mi rămîna în cap.

Despre limba greacă nici nu vreau să vorbesc, mă necăjesc numai. Călăgării din evul mediu n’au avut nedrept, dacă susțineau, că limba greacă ar fi o invențiune a satanei. Dumnezeu cunoaște suferințele, care le-am îndurat pentru ea. Cu limba hebraică mergea mai bine, căci totdeauna am avut o deosebită predilecțiune pentru Jidani, deși, până la această oară, crucișează numele meu bun; dar’ totuși n’am putut-o duce așa departe ca cisornicul meu, care avea multe legături intime cu amanetarii jidani și primise în urmă multe obiceiuri jidane — spre ex. Sămbăta nu mergea — și că a învățat limba sîntă și se perfecțiunea în gramatică; așa în multe nopți nedormite auziam cu uimire, că în continuu borborosia: katal, katala, katali, — kittel, kittalta, kittalti — — pokat, pokadeti — pikat — pik, — pik *).

Din limba germană într-aceea înțelegeam mai mult și nici aceasta nu-i așa ușoară. Căci noi sîrmanii Nemți, cari sîntem în deajuns necăjiți prin încuierare, datorințe milîtarești și darea de cap și alte mii de dări, ne-am luat pe spate și pe Adelung**) și acum ne necăjim reciproc cu dativul și acusativil.

*) Forme verbale hebraice

**) Ioan Christoph Adelung (1782 - 1855) gramtician german.

Multă limbă germană am învățat dela rectorul Schallmeyer, un preot brav, care mă cunoștea din copilărie. Dar’ am învățat așa ceva și dela profesorul Schramm,**) un bărbat vestit, care a scris o carte despre pacea eternă, și în decursul prelegerilor cărnia ne băteam mai mult în școală.

Cum am scris așa într-una pe neobservate m’am adîncit în amintiri din copilărie și mă folosesc de această ocaziune, să-ți arăt, madame, că n’a fost vina mea, dacă am învățat atît de puțin din geografia, încît mai târziu nu mă cunoșteam prin lume. Pe atunci anume Francezii schimbaseră toate granițele, zilnice se iluminau țările din nou, cari mai înainte erau vinete, acum se făceau deodată verzi, multe chiar roșii ca sângele, și chiar și produsele țerilor s’au fost schimbat acolo, unde mai înainte nu puteau vedea decît ovės și cavaleri fără ocupațiune, acum creșteau ridichi și sfeclă, s’au schimbat și caracterele popoarelor, Germanii deveniră guvernabili, Francezii nu mai făceau complimente, Englezii nu mai aruncau banii prin fereastră și Venețienii nu erau destul de vicleni, principii avansate tare, regii cei vechi primise uniforme nouă, nouă regate se ivise peste noapte și treceau ca franzelele proaspete, mulți potențați înse fuse alungați și siliți a-și câștiga pe altă cale pînea de toate zilele, și mulți au început deja de timpuriu o meserie, făceau spre ex. ceară sau — madame, periodul în fine s’a sfîrșit, nu mai puteau respira — scurt, în astfel de timpuri nu poți învăța multă geografie.

În privința aceasta e mai bună istoria naturală, aci nu pot obveni atâtea schimbări, și aci sînt anumite ilustrațiuni și chipuri de moime, cai, rinoceri și a. m. Și fiindcă aceste chipuri mi-au rămas în memorie, s’a întemplat mai apoi des, că mulți oameni la prima vedere mi-se păreau cunoscuți.

Și cu mitologia mergea bine. Mă bucuram de ceata zeilor, cari guvernau nud cu

**) Josef Schramm, profesor de dreptul natural și internațional în Düsseldorf.

atîta voe bună lumea. Nu cred, că vre-un școlar din Roma-veche să fi știut atît de bine de rost punctele principale ale catechismului sen spre ex. amorurile zeiței Venus, ca mine. Sincer mărturisind, fiind siliți a învăța zeii cei vechi de rost, de ce nu i-am și păstrat, și nu avem mari avantaje cu trinitatea noastră de zei sau cu unitatea Jidanilor. Poate în fond mitologia aceea n’a fost chiar așa de imorală, cum s’a lăsat vestea, e spre ex. o idee sănătoasă dela Homer, că zeiței mult iubite Venus i-a dat un bărbat.)

Mai bine am dus-o cu Abbé d’Aulnoy, un Francez emigrat, care ne propunea franceza, și scrisese o mulțime de gramatice și purta o pîercă roșie și sări în stînga și dreapta cînd propunea la Art poétique și Histoire allemande. Ei era în tot gimnasiul unicul, care propunea istoria Germaniei. Dar’ și franceza își are greutățile ei, și spre a o învăța se recere multă încuierare, multă bătaie de tobă, multă apprendre par coeur, și înainte de toate nu-i permîs să fi Bête allemande. Multe vorbe amare mai auziam; imi aduc aminte, ca-și-cînd numai ieri s’ar fi întemplat, că la religioin mi-a causat multe neplăceri. Cel puțin de șese-ori am fost întreat: „Henri, cum se numește credința franțuzește”. Și de șese-ori și fiecare dată tot mai tînguitor am răspuns: „Se numește le credit”. Și la a șaptea-oraă examinătorul roșu de mînie, mi-a strigat furios: „Se numește la religioin” — și am mîncat o bătaie strașnică, ear’ consolării mei rideau. Madamel de atunci nu pot auzi cuvîntul religioin, fără-ca pîrlu să nu mi-se scoale în cap și față să nu se rușenească de rușine. Și se fiu sincer, le credit mi-a folosit mai mult în viață decît la religioin. — În acest moment imi vine aminte, că birtășului „La leul african” din Bologna îi sînt dator încă cu cinci galbini. — Și zău, promit, a-i rămîna birtășului încă extra cinci galbini dator, dacă nu va mai trebui să aud în această viață nefericitul cuvînt „la religioin”. (Va urma).

*) Renunțatul istoric Barthold Georg Niebuhr (1776—1831) a arătat în „Istoria Romanilor” a sa mai înainte, că în istoria lui Liviu despre regii Romei sînt multe părți legendare.

*) Haman se știe, că a fost spînzurat. Comp. Cartea I. Esther cap 7.

Anunțuri mărunt.

Cine are „Sclavul Amoriei” de Vulcan și „Petulantul” de Kotzebue, să mi-l dea pe bani sau în schimb pentru alte cărți? A se adresa la administrația „Tribunei” sub deviza: „Bibliofili”.

100. A apărut nrul 100 din excelenta „Biblioteca pentru toți” a lui Carol Müller din București. Inulați deci și — cumpărați. Un număr costă 16 cr.

Biblia cea mare, editată de A. Șaguna, astăzi o raritate, se vinde cu preț redus dela 50 la 10 fl. A întreba la administrația ziarului.

Cine nu cunoaște durerea — se nu cetească „Cartea Durerii” de Emil Bougaud. „Ea” vol, cari nu cunoașteți durerea — zice celebrul autor francez — vă rog să nu o cetați. Voi nu ați înțeles-o, ori m-ați obliga la niște discuții, cari n-au loc. Eu nu scriu decât pentru aceia, cari suferă. — Deci, cei-ce n-au plâns nici-odată, la vre-un moment deschis sau înțeles; cei-ce n-au vărsat nici-odată lacrimi după vre-un suferinț, care i-a părăsit, cei-ce nu și-au pus încă nici-odată întrebarea: „Ce e durerea?” și pentru-ce există durere?” — se nu cetească „Cartea Durerii”, care de altmădă costă 70 cr. și se află de vânzare la librăria „Tipografiei” în Sibiu.

Haine vechi de iarnă, puțin usate, se vând cu prețuri bagatelice. Unde? — se spune la administrația ziarului.

Un studiu comparativ asupra tuturor călărilor românești pe anul 1897, va convinge pe ori-și-cine, că cel mai românesc, mai bogat și totuși mai ieftin este „Căldărul Poporului”. El costă numai 20 cr., trimis cu posta 23 cr.

O moșie de 150 jghe, situată la marginea câmpiei, se vinde din mână liberă. Pentru oferte și informații a se adresa la administrația „Tribunei” cu provocare la acest inserat.

Cant curat pentru un garson. Să fie chirie sănătoasă, mobilată, cu intrare separată. Se preferă chiriile din strada Căldărului, a măcelarilor, a morii și cele din raionul acesta. Oferte sunt a se trimite la administrația acestui ziar.

Aș cumpăra istoria Bănătuului de Griselini și istoria Românilor de Papiu Ilarian. Cine are vre-una dintre aceste cărți de vândut, se anunțe la administrația ziarului „Tribuna”.

Cine are „Lexicon de conversație istorico-religioasă” de Al. Gavra, apărut în Buda la 1847 și cu care îl vinde? că eu l-aș cumpăra. — A răspunde prin administrația acestui ziar.

Pentru a înlesni publicarea de inserate, administrația ziarului „Tribuna” deschide această nouă rubrică, în care publică inserate pe lângă taxa de 2 cr. curentul.

Favorez acestor inserate este, că se cruță taxa de timbru, care la fiecare inserat independent e de altfel de 30 cr.

La inseratele mărunt taxa aceasta o plătește administrația.

Pentru orientarea celor ce ar dori se dea atari inserate, observăm, că subscieri și indicare de adrese nu sunt permise în aceste inserate. Adresa se poate comunica numai prin administrația ziarului. Altfel trebuie plătită taxa de 30 cr., și atunci se pune ca inserat independent.

La întrebările ce se fac prin postă e a se adăuga și o marcă sau carte-postală, pentru a se putea da răspunsul.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare:

TABLOUL DOMNULUI

Dr. IOAN RAȚIU compus din 2 fotografii: una în costum național la 1859 și a doua după ultima fotografie.

Mărima întregului tablou este de 30 cm. lung. și 24 cm. lăț. Prețul numai 25 cr. plus 2 cr. porto.

CONCURS.

Prin aceasta se eserie concurs până în 15 Decembrie a. c., pentru postul de „hotelier” la hotelul „Univers” din Blaj.

Condițiunile sunt: arandă anuală 1300 fl. v. a. plătită în rate cuartale anticipative, îngrijirea de curățitul, luminatul și încălzitul hotelului și a localelor casinei române, și obligământul de a vinde beuturile date de arandatorul hotelului (Reuniunea de consum).

Hotelierul beneficiază de toate taxele chiriilor de oaspeți, toate taxele de joc, atât din hotel cât și din casină, taxele trăsuri, a mâncărilor ș. a.

Informațiuni detaliate se pot cere dela subscriș.

Blaj, 1 Decembrie 1896.

[2690] 1—1 Reuniunea de consum.

Sentinela „instituit de economii și credit ca societate pe acțiuni în Sătul nou (Săra Nijala) efectuează toate operațiunile de bancă. După depuneri spre fructificare se dă 6% și darea de venit. Direcțiunea.

[2398] 7—20

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op., care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

La librăria „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu se vând:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 1 fl. v. a.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiți.

Testamentul meu și Conferințe publice.

Prețul 1 fl. 50 cr.

Lemne de fag pentru foc, neplutite

de calitate recunoscută de cea mai bună, se pot cumpăra la

Eduard Zimmermann,

strada Gării (Bahngasse) Nr. 14.

Magazinul de lemne e în Bahnhofstrasse (curtea Hager).

[2526] 3—6

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Poesiile

mult iubitelui și originalului poet

George Coșbuc,

se află de vânzare la „Tipografia”, pe lângă prețurile originale și anume:

„Balade și Idile” (editura Librăriei Socec & Comp., 1893) fl. 1.50.

„Fire de tort”, versuri (ca continuare la „Balade și Idile”), editura Librăriei C. Sfetea, 1896 fl. 1.25.

La comanda, care sunt a se adresa „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu, este de a se adăuga pe lângă prețul vol. și 5 cr. porto pentru 1 volum.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA”

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[808] 72—

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe cazul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătită:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1,095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la **960.343 fl. 42 cr.**

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Căldărului Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Pilulele curățitoare de sânge

numite mai demult pilule universale ale lui

I. PSERHOFER

merită cu tot dreptul numele din urmă, pentru-că în adevăr există multe boale, în care aceste pilule au confirmat efectul lor în adevăr excelent.

De mulți ani aceste pilule sunt pretutindenea lățite și puține familii vor fi în cari se lipsească o mică proviziune din acest excelent mijloc de casă.

De mulți medici aceste pilule au fost și sunt recomandate ca mijloc de casă, cu deosebire contra tuturor boalelor, cari se nasc din mistuirea rea și din obstipațiune, ca: *perturbațiuni în circulația ferii, boale de ficat, slăbirea mașelor, colica, congestiuni de sânge la creeri, hemoroizi etc.*

Prin însușirea lor curățitoare de sânge ele sunt de efect cu deosebire bun la *anemie* și la boalele rezultate din aceasta, ca: *galbănirea, dureri de cap nervoase etc.* Afară de aceea aceste pilule curățitoare de sânge lucră atât de domol, încât nu cauzează nici cea mai mică durere, și prin urmare pot fi luate fără grije și de persoanele cele mai slabe și chiar și de copii.

Aceste pilule curățitoare de sânge se produc veritabile singur numai în farmacia la „Mărul de aur al imperiului” a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15, Viena, și costă o șatula cu 15 pilule 21 cr. v. a., o ruletă cu 6 șatule costă fl. 1.05, trimitere francată cu rambursă fl. 1.40. Trimițându-se bani înainte o ruletă de pilule francată costă fl. 1.25, 2 rulete fl. 2.30, 3 rulete fl. 3.35, 4 rulete fl. 4.40, 5 rulete fl. 5.20, 10 rulete fl. 9.20. Mai puțin ca o ruletă nu se poate expedia.

NB. În urma lățirii lor mari aceste pilule sunt imitate sub cele mai diferite forme și numiri; ne rugăm deci a cere apriat pilulele curățitoare de sânge ale lui I. Pserhofer și a considera numai pe acelea de veritabile, a căror instrucțiune de întrebuințare este provăzută cu iscălitura I. Pserhofer și care poartă pe inscripția coperișului aceeași iscălitură cu scrisoare roșie.

Dintre nenumăratele scrisori, în cari consumenții acestor pilule mulțumesc pentru sănătatea redobândită după cele mai diferite și mai grele boale, lăsam se urmeze aici numai puține, cu observarea, că ori-cine, care le-a folosit numai odată le recomandă mai departe:

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stimate Domnule Pserhofer! Fii atât de bun și trimite-mi carăși 15 suluri din neintrecutele D-Tale piluri pentru curățirea sângelui, cu rambursă postală. Și prin aceasta îți exprim sincera mea mulțumită pentru puterea miraculoasă a pilurilor D-Tale.

Stimează cu înaltă stimă Francis Pawlistik, Köln Lindenthal.

Hrasche, lângă Flödnik, 12 Septembrie 1887.

Stim. Domn! Voaie lui D-zeu a fost că m-a venit în mâni pilulele D-V., ear' acum Vă scriu despre rezultat: m'am fost răcit în patul nașterii, așa că n'am mai putut lucra nimica și acum sigur aș fi deja moartă dacă nu m'ar fi scăpat miraculoasele D-Voaie pilule. Dumnezeu se Te binecuvinteze de o mie de ori pentru aceasta. Am încredere, că pilulele D-Voaie mă vor vindeca de tot, precum au dat și altora sănătatea.

Wiener-Neustadt, 9 Decembrie 1887.

Stimabile Domn! Vă exprim cea mai caldă mulțumită în numele mamei mele de 60 de ani. Aceasta a pățit 5 ani de catar cronic de

stomac și de boală de apă. Viciați fi era chin și se credea deja perdută. Din întâmplare a căpătat o șatula din excelentele D-Voaie pilule curățitoare de sânge și după întrebuințare mai lungă a acestora s'a vindecat.

Cu distins respect Iosefa Weinzettel.

Eichengraben, lângă Gföhl, 27 Martie 1889.

Stimabile Domn! Devotat subscrișul mă rog a-mi trimite încă odată 4 rulete din pilulele D-Voaie intr'adever folositoare și excelente. Nu pot între-lăsa a Vă exprima deplina mea recunoștință despre valoarea acestor pilule, care le voin recomanda cu toată căldura tuturor bolnavilor ori-unde voin avé privilegii. Despre această mulțumită a mea Te imputernicesc să faci orice întrebuințare publică.

Cu distins respect Ignatie Hahn.

Gotschdorf, lângă Kohlbach, Silesia-austriacă, 8 Octombrie 1888.

Stimabile Domn! Te rog frumos a-mi trimite o ruletă cu 6 șatule din pilulele D-Voaie universale curățitoare de sânge. Numai miraculoaselor D-Voaie pilule am să mulțumesc că am scăpat de o boală de stomac, care m'a chinat 5 ani de zile. Aceste pilule nu se vor mai găti nici-când din casa mea și Vă exprim prin aceasta cea mai caldă mulțumită a mea mulțumită.

Cu cel mai mare respect Anna Zwickel.

Licuer de plante alpine de W. Ottm. Bernhard din Lindau în contra tuturor suferințelor de stomac. Un flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr.

Alifie americană în contra podragei, cel mai eficace mijloc în contra afecțiunilor podagroase și reumatice: ca dureri pe șirul spinării, junghieri în picioare, ischias, migrene, durere nervoasă de dinți, dureri de cap, junghieri în urechi, fl. 1.20.

Balsam miraculos englezesc, un flacon 1 fl. 50 cr.

Fiakerpulver în contra catarelor, reușelei și tusei, 1 șatula 35 cr., trimitere francată 60 cr.

Spirit de bucate cu și fără sare 1 flacon 70 cr.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut de cel mai bun remediu în contra degerăturilor de tot felul, precum și în contra ori-și-căru fel de rane învechite. 1 borcan 40 cr. cu trimitere francată 65 cr.

Kola preparate a lui Stoll mijloc excelent pentru întărirea nervilor, pentru bolnavi de stomac și contra boalelor de maș. 1 litru Elisir Kola sau vin u. 3.—, 1/2 litru 1 fl. 60 cr., 1/4 litru 85 cr. Elisir Kola imperial în buteli de câte 5 fl. 50 cr., 3 fl., 1 fl. 60 cr.

Balsam de gușe remediu sigur în contra grumazului gros. 1 flacon 40 cr. trimitere francată 65 cr.

Afară de preparatele aici numite se află toate specialitățile farmaceutice anunțate în ziarele austriace și în cele străine și la cerere se procură prompt și ieftin toți articoli, care nu se vor afla poate în deposit.

Trimiterile prin postă se efectuează cât se poate de iute, trimițându-se banii înainte, ear' comanda mai mari și cu rambursă.

Farmacia lui I. PSERHOFER „la mărul de aur al imperiului” Viena I., Singerstrasse Nr. 15.

Comandele se vor efectua numai atunci, când se va trimite prețul înainte și în cazul acesta speșele postale sunt mai mici ca la trimiterea prin rambursă postală.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele piluri, a căror asignațiune poartă numele I. Pserhofer și acele șatule ce poartă pe coperiș același nume în coloare roșie.

Specialitățile mai sus numite se capătă și în speșeria I. v. Török, Budapesta, Königsgasse 12.

[2638] 1—6

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit că o apă medicinală prea eficientă și plăcută mai ales: la *conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare etc.*

[1789] 83—100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai, Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov deposit propriu strada Căldărului nr. 68, și se poate comanda și de-a dreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.